

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

222. [i.e. 212.] An statuta prohibentia extractionem annonæ, videlicet vini, frumenti, bladæ, leguminum, & huiusmodi extra territorium, deferri, vt conseruetur abundantia in Ciuitate, comprehendant ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. CCXII. &c. 203

efficere ex odio. Non est igitur talis opinio admit-
tenda, unde præter Doctores citatos communiter
illam refellunt omnes Canonistæ in cap. final. de im-
mun. Eccles. in 6. Nec obstat dicere cum Pereira num.
16. quod in dicto cap. fin. continetur prohibitio abso-
luta & generalis: secus autem in nostro casu, in quo
prohibitio est particularis; nam respondeo cum Gue-
nara ubi supra num. 33. eandem esse rationem prohi-
bitionis, & valere argumentum de toto ad partem,
ex l. qua de tota. ff. de rei vindicat. & plus & minus
non differunt specie, l. final. ff. de fundo instruto. Ad
aliud verò argumentum Pereira, super verbo præ-
sentantur, quod positum est in dicto cap. final. respon-
det idem Guevara à num. 67. usque ad num. 76. & May-
nardus de privileg. Eccles. part. 2. art. 22. num. 25.

RESOL. CCXII.

An statuta prohibentia extraherentur amona, videlicet
vini, frumenti, bladi, leguminum, & huiusmodi
extra territorium, deferri, ut conserventur abundan-
tia in Civitate, comprehendant Clericos extrahentes
huiusmodi bona, vel fructus à suis prædiis collectos?
Ex part. 1. tract. 2. Rel. 69. alias 68.

§. 1. **A**ffirmatiue respondent Menochius tom. 8.
conf. 800. num. 38. & ex Hispanis Mexia in
prag. taxa panis, concl. 5. Aulicz in cap. 17. præter glof. 1.
ver. buenas num. 12. Pereira tract. de manu regia, p. 1. in
concordatis Regis Sebastiani concord. 291. Cum aliis Iu-
risperitis.

2. Sed contrarium omnino asserendum est, cum
Azorio part. 3. lib. 5. cap. 19. q. 13. Bartholomæo à S.
Fausto in speculo Confess. disp. 33. q. 20. Belletto disquis.
cler. p. 1. tit. 6. §. 3. num. 1. Martha de iurisd. p. 4. cap. 83.
num. 1. Grammat. decis. 100. num. 15. Bursato lib. 1. conf.
42. num. 28. Ioann. de Amico conf. 18. num. 17. Baiardo
in addit. ad Iul. Clar. §. fin. q. 82. num. 87. Rolando lib. 4.
conf. 61. num. 22. & aliis.

3. Nec valet dicere, quod ad publicam, & com-
munem utilitatem spectat, ut supradicta extra terri-
torium non extrahantur: nam respondetur, licet sit
bonum commune; non tamen ex æquo respicit Cle-
ricos, ut laicos: & ideo Clerici sunt exempti. Ad
authoritatem Menochij respondeo, licet ipse doctis-
simus equidem Iuriconsultus fuerit; tamen in illo
consilio cautè legendus est: nam multa dicit non fe-
renda contra libertatem Ecclesiasticam. Unde merito
Carol. de Grassis de eff. cler. eff. 2. num. 420. sic asseruit:
[Cauendum est à consilio 800. Menochij: nam in
multis libris deletum est; quia est contra libertatem
Ecclesiasticam.] Ita ille. Idem dicendum est de conf.
100. eiusdem Authoris, aduersus quæ scripsit tunc
sapientissimus Sordus consil. 301. quod omnino videat-
ur. Et etiam in hoc casu cautè legendus Bobadilla
in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 18. num. 117. quem supra refu-
tauimus.

RESOL. CCXIII.

An statuta prohibentia introduci in Civitatem vinum
recolleat, vel aliud extra territorium comprehen-
dant Clericos? Ex parte 1. tractat. 2. Resol. 70.
alias 69.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docuit Mexia super
pragm. taxa panis, consil. 5. num. 17. Mörta in
emp. iur. part. 1. tit. 1. q. 16. num. 19. & alij.

2. Sed non sunt audiendi: & ita contrarium do-

cet Belletus in disq. cler. p. 1. tit. 6. §. 3. n. 3. Baldus lib. 1. §. 1. cursim
2. conf. 198. vers. non obstat. Martha de iurisd. p. 4. centur. ante mediū.
1. cas. 2. num. 10. & 13. Ripa tract. de peste. tit. de remed.
ad conser. vbertatem. num. 122. Grammaticus decis. 100.
num. 15. & 16. Ioan. de Amico conf. 18. in fine, & Me-
nochius lib. 8. conf. 800. num. 30. cum aliis. Et ratio est:
quia tale statutum non respicit publicam vtilitatem;
sed priuatam, illorum ciuium, qui habent vineas,
& prædia in territorio; sed Clerici non tenentur,
quando statutum latum est propter publicam vtilita-
tem, si talis vtilitas non respiciat æquè principaliter
Clericos, ut laicos, ergo; multò magis non obliga-
bit, si respiciat tantum vtilitatem aliquorum, ut est
in casu, de quo loquimur. Unde non approbo con-
suetudinem huius vrbis si adhuc tamen obseruatur,
in quam non possunt introire vina recollecta extra
territorium, si Clericos comprehendat: nam, ut di-
ximus, non includuntur, neque possunt includi in
tali statuto. Et etiam nostram sententiam præter Do-
ctores citatos docet Bursatus lib. 1. conf. 42. num. 18. &
conf. 93. n. 26. & Couar. in cap. possessor. p. 2. §. 4. n. 8. de
reg. iur. in 6.

RESOL. CCXIV.

An statutum ne extrahatur vel introducatur in Ci-
uitatem vinum, frumentum, &c. comprehendat Cle-
ricos?

Et doctrina huius Resolutionis est valde notanda, quia
ex ea multi casus ex supra dictis, & sequentibus do-
ctis, & late referuntur, & explanantur circa Immuni-
tatem Ecclesiasticam.

Et tandem queritur, an Clerici peccent mortaliter, si le-
ges Principum secularium non obseruent? Ex part. 6.
tract. 8. & Milc. 3. Resol. 4.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Ioannes
Ruiz de Laguna vir quidem doctus, & su-
premi Consilij Italiae Fiscus, in Allegatione lingua
Hispana conscripta, & edita Matriti die 16. Maij an-
no 1638. qui in art. 2. num. 52. nominatim contra me
negatiuam sententiam tenentem inuehitur. [Como,
ait ille, en todas las demas cosas, que tocan à la iurif-
dicion secular.] Sed in hoc puto me rectè gessisse:
nam in conflictu opinionum illa est amplectenda,
quæ fauet Ecclesiæ, ut optimè obseruant Docto-
res in superioribus Disputationibus adducti, & do-
cet nouissimè Caspensis in cursu Theologico tr. 11.
disp. 4. sect. 3. num. 15. & ante illum omnino videndus
Boëtius Epo. in questionibus Heroicis lib. 3. comm. in c.
4. non minus num. 38. & 39.

2. Sed ad quæsitum deveniendo ipse Laguna ad-
hæret affirmatiuam sententiæ: quia hæc statuta respi-
ciunt vtilitatem & bonum publicum Civitatis; &
Clerici sunt pars populi, & veniunt appellatione
Ciuum. Ergo, &c. Ego verò iterum opinionem ne-
gatiuam tenco, quam præter Doctores, quos citavi
p. 1. tract. 2. in resol. 69. & 70. tenet etiam inter Neo-
tericos Iuriconsultos Hispanos doctus Ioannes Bel-
train de Guevara in propugnaculo libertatis Ecclesiasti-
cæ, assert. 1. §. 3. num. 11. Sperellus decis. 12. n. 45. Car-
panus ad statuta Mediolanens. in Præudio num. 183.
Montanarus in Pragmaticis, de Administratione Civi-
tatis, num. 86. & 87. Genuensis in praxi cap. 74. num. 4.
& nouissimè me citato Ciarrlinius in controuers. forens.
lib. 1. cap. 31. per totum.

3. Verum pro firmanda nostra sententia certum
est statuta Laicorum non comprehendere Clericos:
quia in ipsis deficit vnum ex requisitis ad ferendas
leges validas quæ explicat S. Thomas 1. 2. q. 96. tra. 4.
quem refert & sequitur Felinus in cap. Ecclesia Sancta
Mariti

Sup. hoc sup-
pra in Res.
207. & 207.
§. Igitur & in
multis aliis
causam an-
notat.

Quæ hic
sunt supra
Res. 212. &
217. & in
alio §. carum
notat.